

FIGYELEM!

**A Rimóci Újság
évi előfizetésére van lehetőség.
Előfizetni a polgármesteri hivatalban
és a terjesztőknél lehet.
Ára: 400.-Ft/év.**

SPORT**Megyei II. osztály
Nyugati csoport****Bentmarad-e futball csapatunk?**

23. forduló: Rimóc-Érsekvadkert 0:4 (0:3) ifi: 1:1
Vezette: Ludányi

24. forduló: Becske-Rimóc 1:0 (0:0) ifi: 1:5
Vezette: Vorár

Babcsán Művek-Bánk: 2:1 (1:0); Rétság-Szanda: 6:0 (4:0); Érsekvadkert-Nagyoroszi: 1:0 (1:0); Mohora-Dejtár: 5:1 (3:1); Nézsza-Drégelypalánk 2:1 (1:1); Romhány-Szügy: 4:1 (2:0); Órhalom-Varsány: 5:1 (3:0)

25. forduló: Rimóc-Órhalom: 2:2 (2:0) ifi: 0:2
Vezette: Petrás Góli.; Rác Róbert 2.

Érsekvadkert-Becske: 1:0 (0:0); Szügy-Nagyoroszi: 1:3 (1:1); Mohora-Romhány: 1:2 (0:1); Dejtár-Nézsza: 3:1 (0:1); Dpalánk-Szanda: 3:0 (1:0); Bánk-Rétság: 3:4 (1:3); Varsány-Babcsán M.: 1:2 (0:2)

26. forduló: Rimóc-Bánk: 5:1 (3:0) ifi: 3:1
Vezette: Mravik Góli.; Bablona Attila 3; Percze Péter, Rigó Attila

Szanda-Érsekvadkert 2:8 (2:5); Becske-Nézsza: 1:4 (0:1); Órhalom-Mohora: 4:1 (1:0); Babcsán M.-Szügy: 2:2 (1:1); Rétság-Romhány: 1:7 (0:3); Dejtár-D.palánk: 3:3 (2:1); Varsány-Nagyoroszi: 1:0 (0:0).

A bajnokság állása

1. Romhány	26	16	6	4	87-33	54
2. Babcsán M.	26	16	6	4	74-35	54
3. N.oroszi	25	16	3	6	89-33	51

4. Órhalom	26	12	8	6	55-34	44
5. Bánk	26	14	2	10	75-60	44
6. É.vadkert	26	13	4	9	53-44	43
7. Rétság	25	11	8	6	68-42	41
8. Varsány	26	12	4	10	43-54	40
9. Szügy	26	11	6	9	66-57	39
10. Nézsza	26	9	8	9	51-49	35
11. Szanda	26	10	4	12	55-67	34
12. D.palánk	26	8	4	14	42-63	28
13. Becske	26	6	3	17	34-80	21
14. Dejtár	26	6	2	18	43-111	20
15. Mohora	26	5	4	17	39-67	19
16. Rimóc	26	2	8	16	43-88	14

Diákolimpiai atlétikai verseny

Szécsényben került sor az atlétika körzeti versenyeire. Iskolánk tanuló rendkívül jól teljesítettek. Kiemelkedik a II. korcsoportos fiúk eredménye, akik első helyezést értek el, amivel jogot nyertek a megyei döntőn való részvételre.

Erre a sporteseményre Balassagyarmatra utaztunk, ahol a fiúk 7. helyezést rtek el. Talán első hallásra nem tűnik kiváló eredménynek ez a helyezés, de ha figyelembe vesszük, hogy az ellenfelek szinte kivétel nélkül sportiskolákból kerültek ki - akik szögescipőben, rajtgéppel álltak versenybe - egészen más képet kapunk. Iskolánkban a távolugró gödör csak a napokban készült el. A gyerekek önmagukat felülmúlva, nagy kedvvel és akarással képviselték iskolánkat. Rengeteg élménnyel gazdagodva, jókedvűen és fáradtan értünk haza a magas színvonalú atlétkai versenyről.

A megyei döntőn résztvevő tanulók:

Szép Dávid (5. o.)
Mócsány Roland (5. o.)
Kiss Gábor (6. o.)
Kiss Róbert (6. o.)
Borbás Tamás (6. o.)
Jusztin István (6. o.)

További eredmények:

I. korcsoportos lányok	4. helyezés
I. korcsoportos fiúk	2. helyezés
II. korcsoportos lányok	3. helyezés
II. korcsoportos fiúk	1. helyezés
III. korcsoportos lányok	4. helyezés
III. korcsoportos fiúk	2. helyezés

RIMÓCI ÚJSÁG

Független falusi lap.

Megjelenik havonta.

Kiadja: Rimóc község képviselőtestülete.

Felelős kiadó: Beszki Andor polgármester.

Szerkesztők: Beszki János, Jusztin Péterné, Kiss János, Percze Balázné, Vinczné Percze Gizella.

Készült az "INDUSTRIA-SZÉCSÉNY" KFT. nyomdájában.

a „RIMÓC KÖZSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY” támogatásával.
Felelős vezető: Verbói László ügyvezető igazgató.**RIMÓCI ÚJSÁG**

Ára: 50.-Ft

VI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

FÜGGETLEN FALUSI LAP

PÜNKÖSD HAVA

2000. MÁJUS

**A TANÍTÓNAK ... NEM GRATULÁLUNK, AMIÉRT OKTATJA, HOGY KÉTSZER KETTŐ NÉGY. GRATULÁLNI TALÁN AHHOZ
LEHET, HOGY EZT A SZÉP MESTERSÉGET VÁLASZTotta. Albert Camus (1913-1960) francia regényíró**

Ha megszólal a csengő...

Még három hét és csendes lesz az iskola környéke és az iskola épülete. Elballag a tíz 8. osztályos tanuló a nagyobb ismereteket nyújtó, szakmát alapozó, vagy szakmát adó intézményekbe. Megkezdődik a várva-várt vakáció és a kirándulások ideje.

A beíratkozási napló már örzi annak a 28 új első osztályosnak az adatait, aki a 2000. év első fecskei lesznek az iskolánknak.

Az évezred-váltás csak a számok világában varázslatos, a mi életünkben minden megy tovább, mint eddig is sok éven át, az iskolai élet rendje szerint: lesz sok jó eredmény, siker, versengés, győzelem, de lesz kudarc, sikertelenség is.

A hat éveseket ezután is meg kell tanítani az olvasás-írás-számolás tudományára, a többi tanulót is a tantervi előírások szerinti hasznos ismeretekkel kell ellátni, nevelni őket szépre, jóra a szülőkkel karöltve.

A változások a fejlődéssel egyidőben beépülnek az iskola

életébe. Korszerűbb eszközöket vehetünk, számítógépes alapismereteket kapnak a tanulók, tv-t, magnót kezelnek. A technika fejlődését figyelemmel kísérjük, érdeklődésüknek ez a középpontja - sokszor hallják, hogy századunk a technika százada.

Emellett azonban nem szabad elhanyagolni a többi tantárgy ismeretanyagát sem. A nemzeti értékeink megőrzése, a hagyományaink: népdalaink, táncaink, népi szokásaink ápolása mellett fontos, az anyanyelvünk megbecsülése, a csúnya beszéd kitiiltása az iskola falai közül és a mindennapi életből!

Ez nem kevés munka!
Kell hozzá az itt dolgozó 18 nevelő szak- és pedagógiai ismerete, lelkesedése, jóindulata, amelynek alapja a gyermekek iránt érzett mélyszéges szeretet.

Egy dolgozó tanév végére értünk június 17-én, ha a tanévzáró ünnepély előtt megszólal a csengő.
Virág Vincéné

TARTALOMBÓL:

2. oldal

Önkormányzati hírek

3. oldal

Helytörténeti sorozat

4. oldal

Millenniumi sorozat

5. oldal

Egyéni hírek**Elsőáldozók**

6. oldal

SULI-SAROK**Óvodai kirándulások**

7. oldal

Rejtély**Pop-sarok**

8. oldal

Sport

**PEDAGÓGUSNAP
ALKALMÁBÓL**
nagyon sok szeretettel
köszöntjük
a községünkben dolgozó
pedagógusokat!

Osváth Erzsébet

Tanítómnak*Írni tanítottál.**Bizony, nem ment könnyen.**Írás közben néha
hullott is a könnyem.**Odaültél mellém**vezetted a kezem,**S egyszerre a betűk
elindultak velem.**Be sokszor biztattál:**A betűk barátok!**Velük barangoljuk**be a nagyvilágot.**A könyvek visznek el,
mintha szárnyuk lenne,**ürutazásokra,
erdőrengetegbe.**Kistestvéreinknek,
amikor csak kérnek,**mi olvasunk fel már
verseket, meséket.**Jó szóval, tanáccsal
te álltál mögöttünk.**Ünnepeden engedd,
hogy ezt megköszönjük.*

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Falugyűlés

A 2000. évi falugyűlésre április 30-án délután 3.00 órakor kerül sor, a felújított klubkönyvtár épületében.

A falugyűlésen beszámoló hangzott el a múlt év gazdálkodásáról, a 2000. évben megvalósítandó feladatokról.

A kb. 40 fős hallgatóság a beszámoló után több kérdést intézett a polgármesterhez illetve a jegyzőhöz, melyek mindegyike megválaszolásra került.

Szabó János az állatorvos foglalkoztatásának részleteire kérdezett rá, Erdélyi Sándor az Ady Endre úti közvilágítás megjavítását szorgalmazta, Kiss István elégedetlenségét fejezte ki a telefonszolgáltatás minőségével kapcsolatban, Vincze János a járdák rendkívül rossz állapotától a szabadtéri színpadig sok közösséget érintő problémát, megoldandó feladatot vetett fel. Virág László (Balassi B. út) a csatornaberuházás lehetséges problémáira hívta fel a figyelmet. Percze János a szécsényi úti járda rossz állapotáról míg Golyán

József a fiatalok szórakozási lehetőségeiről szolt.

A falugyűlést a község jegyzője 17 óra után néhány perccel bezárta.

Költözik a hivatal?!

Az önkormányzat ez év április 27-ei ülésén határozott a Varsányi úti ÁFÉSZ által használt ingatlan birtokbavételéről. Jelenlegi elképzelés szerint az épületbe a Polgármesteri Hivatal szervezete költözne át, természetesen a szükséges átalakításokat követően.

A munkálatok várhatóan július első felében megkezdődnek, és a falunapi rendezvények keretében történik meg az ünnepélyes átadás. A hivatal épületébe a tervek szerint egészségügyi szolgáltatások kapnak helyet, így a központban egy „egészségház” kialakítása történik meg.

A fejlesztések eredményeképpen várhatóan javul a községben lakók egészségügyi és közigazgatási ellátása, növekszik az önkormányzat vagyona, szépül településünk.

Mi újság Kábel TV ügyben?

(Válasz olvasói kérdésre)

A község kábel TV-s hálózatának kiépítése több vállalkozás érdeklődését keltette föl. A térségben már szolgáltató cégen kívül megjelent szakmai befektető csoport is, és a kor színvonalának megfelelő (egyébként jogszabályban is előírt) „csillag-pont” rendszerű hálózatot kíván kiépíteni.

Az említett két társaságon kívül a hálózat kiépítésének gondolatát vette újra elő a KNC Rt. a jelenlegi telefon-szolgáltató társaság.

Hogy melyik cég milyen stádiumokon van az elképzelése megvalósításának, és mely elképzelés valósul meg a gyakorlatban, a jelenlegi információk birtokában nehéz megoldani.

Amint reális közelségbe kerül a hálózat kiépítése lakóinkat részletesen tájékoztatjuk annak minden mozzanatáról.

Amit a kullancs-csípésről tudni kell

A kullancs-csípés által terjesztett agyvelőgyulladás, súlyos életveszélyes megbetegedés lehet, amely vírussal fertőzött kullancsok csípésével terjed. Nógrád megye a fertőzött kullancsokkal nyílvántartott térségek közé tartozik.

Különösen veszélyeztetett területek az erdők, erdő széléi, tavak, folyók melletti ligetes területek, rétek, mezők. Ha ezeket a helyeket felkeressük, hosszabb időt töltünk ott, célszerű alapos fürdőzés után a testünket átvizsgálni!

Ha kullancsot fedezünk fel testünkbe, minél hamarabb távolítsuk el, hiszen megrövidítjük a fertőzés idejét. A kullancs eltávolítására ne használjuk a régebben ajánlott módszereket, amelyek a kullancs légzését akadályozzák, mint pl. az olaj, kenőcs, ragasztó, mert az oxigénhiánnyal küzdő kullancsból még több vírus juthat a vérkeringésbe.

A kullancsot csipesszel, vagy tűvel a bőr felület lefertőtlenítésével, egészben kell eltávolítani. Amennyiben kullancsrészek maradnak vissza a bőrben, azokat később okvetlen el kell távolítani.

Csípés által okozott agyvelő-gyulladás tünetei:

Csípést követően 5-14 napon belül lépnek föl: fejfájás, láz, rossz közérzet, végtag fájdalom. Súlyosabb esetekben a negyedik héten arcteg bénulás, tarkó, váll és karok bénulás következhet be, hányinger, hányás kíséretében.

Ha valakit kullancs megcsípett, a leírt panaszok jelentkezhetnek célszerű időben orvoshoz menni.

Hogyan védekezzünk kullancs-csípés ellen?

Hatékony védelmet a betegség megelőzésében a védőoltás jelent.

Az oltást 2 féle sémában adhatjuk, rövidebb vagy hosszabb időt igénylő formában. Mivel a kullancs-szezon áprilistól-októberig tart, hogy a védettség kialakuljon, az oltást már cél-szerű a téli hónapokban megkezdeni.

Akik ezt vették volna igénybe, azok sajnos már lemaradtak. Marad a gyors oltási séma, amit 3 hét alatt vehetünk igénybe.

Kiknek javasolt különösen az oltás?

Mindenkinek javasoljuk az oltást, de főleg gyerekeknek, aki kullancsfertőzött területen megfordulnak, kirándulnak, futnak, táboroznak, szabadidős tevékenységet folytatnak, mezőgazdasági vagy erdőgazdasági munkát végeznek.

Percze László Rimóc, Kossuth út 12. szám alatti lakos értesíti a termelőket, hogy **2000. évben málna, ribizli és uborka felvásárlást végez.**

A leadott termény ellenértékét a leadást követően **azonnal készpénzben napi árfolyamon fizeti.**

GYERMEKNAPI REJTVÉNY

Összekevertük egy mondat betűit,
tessék azokat helyesen összerakni:

ΣKMRRNVEAEIA

A helyesen összerakott mondat zárt borítékban **BEDOBHATÓ AZ INDÍTÓ ÁLLOMÁSON!** Jó rejtvényfejtést!

ÁPRILIS HAVI REJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Négy seregély van és három fa.

Ha a seregélyek egyesével ülnek a fákra egynek nem jut fa, ha kettesével akkor egy ~~fa~~ kimarad.

Összesen 11 jó megoldás volt. A nyertes Szép Dávid, Varsányi út 111.

Gratulálunk.

HÁZUNK TÁJA

NÖVÉNYVÉDELEM

HÁZUNK TÁJA

GOMBÁS BETETSÉGEK

Peronoszfélék:

Tünet: A fertőzés következtében a levelek színén áttetsző sárgás olajfolt, fonákján fehér színű penészvirágzás jelenik meg. A foltok összcsovardnak, a levél elszárad.

Védekezés: A tavaszi levélfertőzés megelőzésére Dithane m-45-öt Zinebet a nyári védekezésre Cuprosan Super D-t is bevetethetünk.

Lisztharmatfélék:

Tünet: A kórokozók közös jellemzője, hogy a megtámadott növényen szürkésfehér, lisztszerű bevonatot képeznek. A levelek besodródznak, kanalasodnak, elszáradnak, lehullanak.

Védekezés: Vegyszeres védekezésre kéntartalmú szereket használjunk pl.: Thiovit 0,3-0,75% 0,08% Karathane FN 57 0,1%. Rovarok

ROVAROK

Levélbolhák:

Kártétel: A nőtények tojásrakása következtében deformálódnak a

levelek, fejlődésük leáll. A lárvák szívogatásának hatására a levelek kisebbek maradnak, lehullanak, a hajtásnövekedés leáll. A kártevő ürülékén a mézharmaton megtelepszik a korompenész, amelytől a fertőzött részek már messziről látható fekete színt öltenek.

Védekezés: A védekezést már virágzás előtt meg kell kezdeni. Chinetrin 25 EC-t, a Decis 2,5 EC-t (0,05%), a Bi 58-at érdemes ellene használni. A kártevőnek évi 5-6 nemzedéke van, ezért a védekezést virágzás után is folytatni kell.

Levéltetvek:

Kártétel: Közös jellemzőjük, hogy sárga, zöld, fekete, tarka vagy viaszos bevonatú egyedek tömegesen lepik el a megtámadott növényrészt, a levelet, a hajtást, a kocsányt, a bimbót.

Szívóhatásuk hatására a levelek legörbülnek, sodródznak. A hajtásvégék meggörbülnek, deformálódnak, levelcik gubancot képeznek. Gyengül a növény fejlődése.

Védekezés: Decis 2,5 EC 0,05%, Unifosz 50 EC 0,1%; Rogor I. 40 0,1%

POPSARO(C)K

GONDOLATOK: ÖRÖKKÉ MILLENNIUM

Emberek, nem unják még ezt a milleniumi emlékeztetőket? Ugyan mire vagyunk büszkék? A sok bukásra? X.Y. utazik hol külföldön, hol itthon, és emlékeztet. Atómegben senki nincs, aki megkérdezné: minek ez a sok ünnepség - emlékeztetés? Inkább fejlődjünk, munkát adjunk az embereknek. Egyszer majd rájövök, hogy hová lett a sok virág, és megértem mit fűtül a szél. Magyarországnak már amúgy is csak két évszak jutott: tél és nyár.

Rick Wakeman a Yes-ből

Kimagasló technikai tudású zenész. Klasszikus végzettsége van. Több kíségyüttes után a Strawbs együttes tagja lett. Három LP után átigazolt az egyik legjobb progresszív bandába a Yes-be. Belépése a Yes fénykorát jelentette. Párhuzamosan szólólemezeket is piacra dobott. Ő a billentyűsök királya. A Yes-ből hol kilépett, hol meg vissza. Néhány szóló lemeze: The Six wivws of Henry VIII., King Arthur, Criminal Record, Silent Nights, Cost of living, Live at hammersmith, Rhapsodies I-II.

A hónap sztárja: Old Man's Child:

Revelation 666

Norvég zenekar, a tagok állandóan változnak. A lemez azonnal dallamos riffel indul. Jó példa a dallamos black-metalra. A lemezt mindenképpen agitátorok uralják. De ebben a csapatban is helye van a szintinek. Maguk a szerzemények jobbák mint az előző lemezen lévők. Véletlenül a borítón meg van a lemezt feljátszó nevei: Ge'ldar Gassen (ének), G'ldar Gassen (dob), Gene Hoglan (dob), Gene Hoglan (dob), Gene Hoglan (dob), Gene Hoglan (dob).

ben jelenik meg első nagylemeze „Ártatlan bűn”. Majd következik a „Habfürdő” 80-ban. Magyarországon az egyik legjobb hangú énekesnő. Főleg Jazz-Blues előadó, így nincs valami rajongótábor. Azóta is különböző klubokban lép fel. Méltatlanul elfeledve!!!

Legendás zenekarok: Klnks

1964 óta megőrizte stílusát.

Általános iskolások figyelem!

I. feladat:

A millenniumi gyermeknap akadályversenyen résztvevő csapatok vágják ki az újság hátulján található emblémát és ragasszák fel menetlevelük címlapjára.

II. feladat:

Fejtsék meg az újságban található rejtvényt. A megoldást helyezték lezárt borítékba és az akadályverseny indító állomásán adjátok le. A borítékra írjátok rá a csapatotok nevét. A helyes megoldásért plussz pontokat kaphattok.

Óvodai kirándulások

Ipolytarnóci felvétel a ballagó óvodásokkal

A béri óvodában ebéd közben

*Gratulálunk
az ifjú párnak*

Mátrai Hilda Katalin - Lengyel László

2000. április 1-jén

kötötték házasságot

ELHUNYT

**Máté Andrásné
1909 - 2000.**

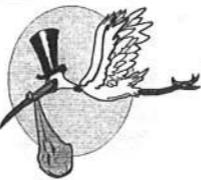
Születtek:

Holecz Zoltán - 2000. 05. 16.

Vincze Mónika - Holecz János

Oláh Martin - 2000. 05. 21.

Oláh Anasztázia - Bangó Gábor

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk Balázs Bertalan (1949-2000) temetésén részt vettek, sírjára virágot, koszorút helyeztek, részvétnyilvánításokkal mély gyászunkban osztoztak.
A gyászoló család

BENKŐ PÉTER: DEMOGRÁFIAI VÁLTOZÁSOK RIMÓCON A TÖRÖK IDŐKET KÖVETŐEN A XIX. SZÁZAD VÉGÉIG

1686-ban a szécsényi járás 53 faluját - köztük Rimócot is - teljesen letarolt állapotban találták az összeírások. Nógrád vármegye elpusztult falvainak újratelepítésére csak 1688-tól, Eger várának visszafoglalását követően kerülhetett sor. Először azok a családok tértek vissza, akik 1682 előtt is a faluban éltek. Rimócon az 1674-s Egyházlátogatási Jegyzőkönyv a Percze familiát említi, ezért valószínűleg ez a család indította meg az életet az elnéptelenedett faluban. A templom is átvészelte a török időköt, hiszen 1686-ban még fennállott a XI. századi templom. Az elpusztult falvakban az újratelepítés irányítását a földesurak tartották kézben. Ők jelölték ki a házhelyeket, sőt azon nyomban kimérték a telkekhez tartozó szántóföldeket és kaszálókat is. Rimóc újraépítésének idejét 1692-re tehetjük.

Az 1690-es években megindult a más faluból érkező emberek költözködése falunkba. Az 1696-os összeírásban már szerepelnek az újonnan megtelepedettek. A szécsényi járásban 131 „jövvény” (advena) háztartást írtak össze, köztük többet Rimócon is. Nagy többségük Gyetvárról és más Zólyom megyei falvakból érkezett. Kétharmad részüknek voltak igás állataik is, így új lakóhelyükön telkes jobbágyok (colonus) lehettek. A nincstelen jövvényeket maguk a nógrádi földesurak sem látták szívvesen, ezért ezeket volt uraik kérésére szívesen visszaküldték eredeti lakhelyükre. Az örökös jobbágyság intézménye meglátta, hogy a paraszt, vagy lezártak elhagyják földesuruk földjét, de a jobbágyok éltek az adódó lehetőségekkel és el-elköltöztek lakóhelyükről. A szökött jobbágyokról összeírásokat készítettek. Ilyen szökött-jobbágy listákon szerepelnek rimóci emberek is, akik Jászfényszaruba, Jászsó- és Felsőszentgyörgyre szöktek. Az 1690-ben jövvényként érkező telepések közül néhányan egy nemzedékkal később már a Nógrádból elszököttek listáján is szerepeltek.

Az újratelepítés újabb korszaka az 1709-1711. évi nagy pestisjárvány és a II. Rákóczi Ferenc által vezetett szabadságharc bukását követően indulhatott meg. A szécsényi járás rovásösszeírása egy esztendővel e nagy pestis után jelzi, hogy a falvak lakosságát erősen megritkította a járvány. Ezek között a falvak között szerepel Rimóc is. 1715-ben 11 magyar, és 5 szlovák nemzetiségű háztartást írtak össze. Jobbágyként van feltüntetve: Mócsár (Mócsány) János bíró, Vincze Bálint, Cserenye Márton, Gonda András, Hausz János, Oláh Miklós, Menyhárt Márton, Juhász István, Meleg István, Mócsán György, Szelvik János, Kobela János. Zsellér: Justhin Gergely, Nratusch György, Glonkov Mátyás, Kanyó András. (12 jobbágy, 4 zsellér) Ebben az összeírásban nem szerepel például a Percze család, akikről bebizonyították, hogy ők azok, akik folytonosan mondhatók abból a szempontból, hogy a családnév már törökkori

összeírásokban is Bercse formában szerepelt. A többi családnév nem tekinthető folytonosnak a török-, vagy az azt megelőző időköt. Az 1720-ban készített összeírásban már 17 magyar család szerepel. Az 1771. évi urbáriumban a 47 jobbágynévből 18 magyar, 28 szlovák és 1 oláh eredetű. Ebben az időben a nemzetiségi összetételre a szlovákság növekedése jellemző. Mégsem jelenthetjük ki ezt így kerekén, mert nem számoltunk azzal, hogy az összeírásban a nemesek nem szerepelnek, márpedig Rimócon a kismesek nagy számban képviseltették magukat a Perczék és Vinczék révén. Nagy a valószínűsége annak is, hogy ezek a szlováknak nevezett emberek a magyar nyelvet használták, s már a beköltöztetésük óta eltelt idő alatt összekeveredtek a magyar nemzetiségűekkel. 1768-as adatok szerint a Forgách uraságok, Miklós és János telepítettek a faluba cigány nemzetiségű lakókat.

A jobbágyok között 1771-ben a következő családnevek fordultak elő: 3 Paris, 3 Justin, 3 Golany, 2 Vincze, 2 Kiss, 2 Gonda, 2 Mutsany, 2 Kanyó és 2 Sztapko. A falu társadalmára jellemző, hogy 1771-ben, és az előtt még a jobbágyok túlsúlya mutatható ki, de 1785-ben már a zsellérek voltak többen. A II. József (1780-1790) uralkodása alatt készített ország-leírás- és népszámlálási adatai szerint Rimócon 1785-ben 97 ház volt, 120 család élt, a teljes népesség 762, ebből a nők száma 361.

A különféle megyei összeírások sajnos nem adnak pontos képet a falu lakóinak számáról, mert nem írták össze sohasem a nemesekkel együtt a jobbágyokat, vagy fordítva. Ezért a legpontosabb képet az Egyházlátogatási Jegyzőkönyvekből (Canonica Visitatio) kaphatjuk. E források felhasználásával a következő lélekszámadatok olvashatók:

A falu lakossága:
1731-ben 364 fő,
1755-ben 375 fő,
1761-ben 363 fő,
1818-ban 1080 fő,
1820-ban 1091 fő,
1835-ben 1318 fő,
1840-ben 1296 fő,
1842-ben 1226 fő.

A népesség változását alátámasztják a plébániai anyakönyvekből vett adatok is. 1745 és 1845 közötti száz évet megvizsgáltam abból a szempontból, hogy hogyan változott a keresztelések (mindenki katolikus vallású volt, ezért mindenkit megkereszteltek), a házasságkötések és a halálozások száma. A vizsgált idő-intervallumban a legkevesebb születés az 1755. évben volt (15), a legtöbb 1838-ban (68). A száz év alatt 4181-en látták meg a napvilágot Rimócon. Az átlag 41 születés/év volt.

Névadási tendenciát is vizsgáltam 1760 és 1765 között. A férfinevek közül legtöbbször a János (14), a József (9), valamint a Ferenc, György, István és Mihály (7-7) szerepelt. A női nevek közül az Annát és a Barbarát (13-13), az Erzsébetet (12) és a Rózsát (9) adták

legtöbbször gyermekeiknek a vizsgált öt év alatt. A keresztelések száma emelkedő tendenciát mutat az 1724-es évektől követhető anyakönyvi bejegyzések tanúsága szerint, bár gyakran előfordul visszaesés az előző évek képest.

1833 és 45 között a születendő gyerek édesapjának a társadalomban elfoglalt helyzetét is vizsgáltam. A vizsgált intervallumban 280 jobbágy, 194 zsellér és 166 nemesnek született gyermeke. Ezek a számok azt fejezik ki, hogy a jobbágyság mellett a nemesség és a zsellérség is elég nagy létszámban képviseltette magát falunkban.

A lakosság számának alakulására - az ismert adatokból következtetve - a természetes növekedés jellemző. Az 1731-es 364 főt majdnem megégszerezte az 1835-ös adat. Ezután azonban visszaesés mutatkozik, mely valószínűleg a járványoknak tudható be. 1835-öt követően 1836-ban és 1837-ben is járvány volt, ezért megugrott a meghaltak száma (76 ill. 80 fő).

Az anyakönyvek adatai szerint többször is előfordult tömeges halálozás a vidéken. 1732-ben Rimócon és filiáiban a halottak száma 152. 1803-ban 213 embert vitt el a kolera, persze községünkben és filiáiban együttvéve. A 213 emberből 83 rimóci. Szintén kolera pusztított 1826-ban, amikor az anyakönyvbe 160 halottat jegyeztek be, ebből 64 volt rimóci. 1831-ben is kolera-járvány pusztított. Rimócon ebben az évben a halálozások száma 112 volt. Sem azelőtt, sem azután ennyi ember még nem halt meg egy év alatt községünkben. A vizsgált száz év alatt (1745-1845) 2862 haláleset történt a falunkban. Az évenkénti átlag 28 volt.

A halálozások számát 20 éves intervallumon, 1790 és 1810 között a halálozás kora szerint is vizsgáltam. Általában a halott emberek számának háromnegyed részét teszik ki a kisgyermek, 0-5 éves korig. Az 1803-as járvány idején elhunyt 83 emberből 63 olyan kisgyerek halt meg, aki még nem volt 6 éves. A másik veszélyeztetett kor természetesen 60-70 éves korosztály. Ebben az időszakban viszont ketten megérték a 100 éves kort is.

A házasságkötések száma bizonyos években megemelkedik, más években viszont erősen visszaesik. A házasságkötések számának változására nem lehet szabályszerűséget megállapítani. Előfordult olyan esztendő is például, amelyikben nagyon kevés házasságkötés történt annak ellenére, hogy nem volt járvány. A vizsgált száz évben (1745-1845) 956 olyan házasság kötött, amelyikben legalább az egyik fél rimóci volt. Évenkénti átlag 9.

Összegzésként: a török időkötől fakadó elnéptelenedést követően hamar növekedni kezd a lakosság száma, s ez a növekedés töretlen, egészen a XIX. század elején és derekán bekövetkező pusztító járványokig. Ezt követően stagnálás mutatkozik, amely egészen a század végéig tart, hiszen 1896-ban még csak 1270 lakosa van a falunak.

MILLENNIUMI SOROZAT: Első királyunk életszentsége és Intelmei

Ősi alapítólvelek, viaszpecsétetes adományozó írások, törvénykönyvek, krónikák elvékonyult aranyló pergamenáin bizonyos kötetekkel, kétségtelenebbek és hitelesebbek a középkor adatai, de a könyvíró barátok legendáiban hitelesebb maga a középkor élete" - írja Tormay Cecília az 1930-ban fordításában megjelent Kis Magyar Legendárium és Szent István királynak Intelmei c. (Kapisztrán Nyomda, Vác) könyvecské ajánló soraiban. „A legendák mécsvilága a király arcára hull. Ősi, fejedelmi vére és szép anyjának, a gyönyörű Saroltának, a „fehér menyétnek” szépsége rajzolta a maga képására a szent királyi arcot, melyben a lángész véste meg a homlok vonalát s a krisztusi hit borította irgalmas szelíd ragyogását a nagy sötét szemek hallgatag ázsiai gögje fölé.” Megkoronázása után törvénykönyvet írt, hogy „magát ama békesség fiának bizonyítsa, mely békességgel Krisztus a világot egybe tette, a maradékaira másíthatatlanul hagyta, hogy senki az ő ellenségét bírak törvénylátása nélkül ne sértse, özvegyeket és árvákat senki ne nyomorgassa.” „A dicsőséges Szűznek nevével Fehérvárnak városában egyházat rakott Rómában Jeruzsálemben zarandokházakat építtetett s állaltatván, hogy a híveknek terhére lenne, ha a kivülőbb helyekről a misék ünnepnapjaira odagyülekezzenek, meghagyta tehát, hogy minden tíz faluk népe rakjon egyházat, melynek egyházmegyéjébe tartozzék, nehogy megúnságnak miatta szűkösebben legyen gondja vallásának szolgálatára. „Pannonhalmán” monostort rakott, azt bőséggel birtokkal és jövedelmekkel és minden szükségességekkel ellátta, miket is, a megtértek akarásával a dézsmaszedésekkel hasonlatossá tette a püspökségekhez”. „A barátoknak életét és társaságát egyszer egybekkel, máskoron maga személyében vizsgálva, szorgalmatos figyelte, s a resteket dorgálta, a vigyázókat jószeregetébe vette, a kanonokok tisztét a Krisztusnak és Egyháznak tanítása szerint a püspököknek gondviselésébe ajánlotta, miképpen apostol, mindeneknek mindeneket cselekedett, hogy mindeneket megnyerjen”. „Alamizsnálkodásokkal és könyörgésekkel töltvén idejét, sokszor az egyháznak pádimentumára leborulva könnyeknek hullatásával bíza Isten akaratjára az ő eltökélésének teljességét, hogy ő ki is nélküle mit sem cselekedhetnék, rendelése teljességének segedelmével és jószágos cselekedeteknek gyakorlásával feltett jószándékát véghez vihessék.” „Az irgalmatosságnak és kegyelmességnek annyi karjával ölelte Krisztus szegényeit, bennük pedig magát Krisztust, hogy töle soha egyetlen jövevény és zarandok nem ment el szomorkodón, jótételeinek néminemű vigasztalása nélkül.” „Nem azokat állatta szemé elé, kik is igazságtalanságot cselekszenek és azokat kik velük egyetértenek, eme népet az egyházi tanítás szerint oktatván a fegyelem igájának és törvényének alája vetette és a a gonoszoknak mind az ő tisztátalanságaikat mindenestől lerontotta.” - „Mikor látta Gellértet, mondotta titkon Mór püspöknek: honnan jöve el emez mihozzánk? mert néken félemedett ebernek látszik. - Venecze városából és Jeruzsálembé siet sietséggel. - Nemde, ha ez velünk marad, akkor is az Istennek papja lésszen?

A király tehát mondotta neki: Jó ember! Hagyj fel eme Ászándékkoddal és maradj velünk, hogy jól menden dolgod. Inkább itt, én népemnek prédikálj, a hívőket erősítsed, a hitetleneket térítsed, az újdonsült palántalást megöntözzed és adandok neked hatalmat és birodalmamban, hogy hirdessed az Igét. És adok melléd kíséretet, kik szolgáljanak neked nappal és éjjel. Bizony, el nem engedlek. Imé, ma neked adtam a marosi városnak püspökségét.” S hogy azt hogyan viselte, Gellért Legendáriumában így olvassuk: „Jóllehet a püspöki méltóságot nagy gondossággal kormányozta, mégis nagy búsulásban vala a reá bízott nyájnak miatta.

Mert valahányszor is egyik-másik fiát, kiknek az ő atyjuk volt, vétekért boldog István király igazságnak vesszejével megfeddeni akarta, ezeket a püspök, ő jámborságának buzgósággal indulatával és könyörületességének könnyhullatásával oltalmazta.” És ezt már a nagy erdélyi Kós Károly „Az Országépitő” c. könyvéből idézem: „István mindent megtudott s mindent látott, és ökle azonnal lecsapott és pontosan és kérihetetlenül oda, ahová kellett s senki meg nem menekült és senki azt ki nem kerülhetette. És senki meg nem mert mukkanni, és senki pisszenni nem merészelt király törvényes országrendje ellen” (340. o.) - És ezért igazat adunk Tormay Cecíliának, aki

idézett művében az Intelmeket így vezeti be: „Az Intelmeket a világtörténelemben felmagasló lángész goldolta el, szerető édesatyja érezte át és parancsoláshoz szokott királyi hang, mégpedig magyar királynak a hangja mondotta leírásra, aki megjelenik előttünk tulajdon szavaiban, azt a nevezhetetlen megborzongást érezhet, amit csakis az isteni és kiválasztott emberi nagyság színe előtt érez a megrendült ember.” Ime:

Részletek az Intelmekből

„A szent hitnek mi parancsolatainkban az első helyet adjuk. Az apostoli és katolikus hitet oly nagy szorgalommal és vigyázással megtartsad, hogy mind a néked Istentől alávetetnek példája légy és az Egyháznak minden fiai méltán nevezzenek a keresztény vallás igaz hívének, melynek nélküle tudjad meg bizonyossággal, hogy kereszténynek, avagy az Egyház fiának nem fogsz mondatni.” „...a második helyet az Egyház tartja... mert ki is a szent. Egyház méltóságát kisebbíti, avagy gyalázza, az a Krisztusnak testét törekszik megcsontítani.” „A harmadik helyet a főpapok tartják. Drágalátos fiam! Legyenek ők a te véneid. Őket azonképpen őrizzed, miképpen szemednek fényét... Ha pedig ezeknek közülé valakivel történetesen fedésre méltó bűn megesnek, mi is távol legyen, dorgáld meg őt háromszor, négyszer egyedül te magad s ő közötté az evangéliumnak parancsa szerint. Ha akkor a titkos intelmeket meghallgatni nem akarja, fenyítsd meg az emberek közösségének előtte...” „A királyságnak negyedik ékessége, a fő embereknek, ispánoknak, vitézeknek hívsége, erőssége, serénysége, nyájassága, okossága... Ők fiaim, atyáid és testvéreid...”

Aladjál mindnyájunkat felette békességesen, alázatosan, szelíden, haragnak, kevélységnek és gyűlölségnek nélküle, mindig elmédben tartván, hogy mind az emereknek egy állapotjuk legyen, és hogy semmi fel nem emel, hanem az alázatosság és hogy semmi meg nem aláz, hanem a kevélység és a gyűlölség.” „A türelmetlenségnek és törvénytevének magatartása a királyi koronának ötödik ékessége... ha bírn akarod a királyságnak tisztességét, szeresd az igaz ítéletet.” „A vendégekben és jövevényekben oly nagy haszon van, hogy a királyi méltóságnak hatodik helyén méltán tarthatók... mert miképpen különb különb részekből és tartományokból jönnek vendégek, azonképpen különb nyelvűeket és szokásokat, tanulságokat és fegyvereket hoznak magukkal, mik mindenek a királyi udvart ékesítik és felmagasztalják... mert egy nyelvű és egy szokású ország gyenge és romlandó. Azért én fiam, parancsolom neked, hogy őket jó akaratúval megelégítsed és tisztességben tartsad, hogy nálad örömebben tartózkodjanak, mintsem egyebütt lakozzanak.” - A királyoknak törvénytevő székén a tanács igazsággal foglalja el a hetedik helyet. Bölcsék és szentek (vének) legyenek. Mindazonáltal az ifjakat nem kell elüldöznöd teljességgel a tanácstól, tanácsukat vidd mégis mindig az öregebbek elé...” - „Eleinknek követelését a királyi méltóságban a nyolcadik hely illeti meg... mert ki is megveti eleink törvényeit, annak nincsen gondja az isteni törvényekre sem. Az engedetlenségnek lelke pedig széjjel szórja koronádnak virágait. Azért is kövesséd én erkölcsimeket, hogy a tiédnek közölte kiválóan tartassál és az idegeneknek előtte dicséretesnek.” - „A szüntelen imádság a kilencedik rendtartás.” - „A jószágos cselekedeteknek rendje teszi teljessé a királyoknak koronáját, és a parancsolatokban tizediknek tétetik. Mert a gonosz s kegyetlen király hiába követeli magának a királyi nevet, mivel hogy tyrannusnak mondatik. Légy tehát türelmes mindenekhez és nemcsak a hatalmasokhoz, hanem a hatalom nélkül szűkölködőkhez is... Légy bizony mérsékeltes, hogy mértéken túl senkit nem büntess avagy kárhossz... Légy tisztességtudó, hogy szánt szándékkal soha senkit szégyenne ne vigy... Mindezekből a felül elmondottakból tevődik egybe a királyi korona...”

Igy, István királyunk, e néven az első, a szent, „szerelemes fiának”, Imrének. És mindnyájunknak... „mert ki is megveti eleink törvényét, annak nincsen gondja az isteni törvényekre sem”.

„Gyöngyösbokréta” hírei

április 28.

április 29.
május 1.

Kalocsán lépett fel Holecz Istvánné és Erdélyi Sándor a népművészek országos találkozásán Ráckeve Néptáncosok Országos Minősítése Budapesten az Erkel Színházban Vass Lajos emlékhangversenyen vett részt a csoport 2000 fellépő közül özv. Vass Lajosné Holecz Istvánné köszöntötte

Ismét megkapta méltó elismerését a „Gyöngyösbokréta”

Nagy örömmel adjuk tudtára a község lakosságának és vezetőségének, hogy Rimóc neve Holecz Istvánné és hagyományörző csoportja jövőtől megint országosan elismertté vált.

A Gyöngyösbokréta ugyanis ez év április 29-én Ráckevén igen komoly szakemberekből álló nyolc tagú zsűri és nagy számú lelkes közönség előtt ismételtén bizonyított kiváló minősítést kapott.

A három részre tagolt műsorban fellépő együttesek száma megközelítette a harmincat, ezért a műsor délelőtt 9 órától 21.00 óráig zajlott, megszakításokkal. A zsűri ezután vonult vissza. Mahd az értékelést 22 óra körül kezdte el és majdnem éjfél volt mikor befejezte. A csoportunk tagjai nagyon nagy izgalmakat éltek át, míg a zsűri tanácskozt és értékelt. Tudtuk, és éreztük, hogy a műsorunk jó volt, ez a közönség lelkes tapsviharából is éreztük műsorunk után.

Mégis még a zsűri a fellépések sorrendjében a többi csoport munkáját értékelté, a feszültsége egyre nőtt bennünk.

Majd végre mi kerültünk sorra.

A zsűri elnöke kezdte az értékelést, elmondta, hogy hosszú idő óta ez az első

hagyományörző együttes, aki a hagyományok őrzése és ápolása mellett, táncolni

Elsőáldozás

A szülői áldásra várva

Mise közben

Az idei elsőáldozók

Az ünnepi tízórai

is tud. Hibaként a lányok rövid szoknyáját említette meg. Ezután egy másik zsűritag folytatta: elmondta, hogy az a munka amit Margitka és csoportja végez az nagyon jó, és követendő példa.

Ezután hangzott el a bűvös mondat:

„A Gyöngyösbokréta Hagyományörző Egyesület kiválóan minősült”

A fellépésről és a zsűri értékeléséről video felvétel készült, kívánságra bárki megtekintheti.

Az egyesületünk tagjai, akik résztvettek az étkeletesen, kitörő örömmel borultak Margitka nyakába, és megköszönték az örömeikkel az arcukon hogy ezt elérhették. A zsűri tagjai is helyükre felkelve gratuláltak.

A fellépő csoportok közül többen minősültek, de kiváló minősítést a Gyöngyösbokrétán kívül csak még egy hagyományápoló csoport kapott.

Az elért eredményünknek nagyon örülünk, és kérjük a község vezetőségét és lakosságát, hogy a további munkánkat ezután is támogassa erkölcsileg és anyagiilag is.

Köszönettel Pechó Zoltán

a Gyöngyösbokréta tagja